

Վահան Թորոսեանց

Մարտահրավեր

Չարչարանքի խորությունն մը կ'երկարեր
Իր ճակատին մարմարներեն դեպի ներս՝
Երբոր մայրը իր պապերուն հավատքով
Իր Զավակին մութ սրնարին մոտեցավ.
Կը նիրհեր ան մրրկահույզ երագով,
Որուն կուրծքին կանաչագարդ դաշտին վրա
Խավարամած երկինք մը կար տարածված:
Թշվառությունն էր անոթի գյուղերուն,
Որ հոն՝ մոր մը հառաչանքով կաթոգին,
Ցեղիս գորեղ բազուկներուն կ'երկարեր:
Լացավ Մայրը, երգեց Մայրը լալագին,
Որում տղան իր անուրջեն այսահար
Բացավ աչքերը թարմագեղ, ուրկե դուրս
Արցունքն ու լույսը միատեղ խուժեցին:
Լացավ Մայրը, երգեց Մայրը լալագին,
«Կանգնե՛՛ Տղա՛, ցեղիդ մոռայն ըզգեցե՛ր,
Զի Սափորին մեջ լույսի
Մահվան մութը կը ծորի.
Եվ ակոսներն, լի բարությանք կաթնալի,
Արյուններով և արցունքով կոռոզվին,
Եվ կը սենան ատելության խորշակեն
Ցորյանները ոսկեփրփուր աշունին:
Ահա՛ հեստ սուրդ ճակատիդ չափ պերճախոս

Բագուկներուդ Արյունին հետ կը ժպտի.
Տե՛ս, անտառը հույսի կրակն է առեր,
Տե՛ս, կուրծքին մեջ՝ ուրկէ հասակդ առավ թն՝
Գիշերները կը շարժին,

Եվ ոսկորները պապերուդ արծվագեղ
Մարտի ճամփուդ վրա քեզի կըսպասեն:
Դռան առջև կը դափրէ ձին ոսկեհուռ
Եվ աչքերեն կը թափին կայծ ու սարսուռ,
Հորիզոնին մարմարները կը կարմրին,
Ինչպէս հրդեհն աստվածացած անտառին:
Արշալույսը որմին վրա է արդեն
Ելի՛ր Տղա՛ս, քրոջդ ոսկի գանգուրներուն ի խնդիր:
Մերկ՝ ինչպէս կույսն արձակված սրսկապանի թներեն,
Որուն կուրծքեն կը հոսին իբր այգի կաթ շիթ առ շիթ
Ո՛ւժ, սե՛ր, ա՛ստղ, լա՛լ, պերճա՛նք, ճաճա՛նչ, մարգարի՛տ:
Յատկե՛, Տղաս, ցեղիդ մոայն ըզգեցե՛ր,
Քեզ պիտ ցուցնեմ այն անդունդին եզերքն, ուր՝
Մահը առած մեր կյանքերուն արևծագերը բոլոր
Պիտի ոստնու դեպ գահավեժն ահարկու,
Ուրկէ ինք՝ մահն միայն կրնա դուրս ելնել:
Գահավեժին սեմին կանգնած՝ պետք է մահը սպաննես
Ցցելով դեմն անմահությունը լուսեղ:
Պետք է հսկես կայծակնալից բիբերով,
Մինչ ընկերներդ զինակիր
Ծանր դագաղ մը ուսերին պիտ վագեն՝
Մահու դիակին ի խնդիր:

1912 թ.